

Marja

cvdB
en het bruine kind

DOLF KLOEK

MARJA
EN HET BRUINE KIND

MARJA
EN HET BRUINE KIND

DOOR

DOLF KLOEK

Met illustraties van Corrie van der Baan

G. F. CALLENBACH N.V. - UITGEVER - NIJKERK

1. Dat rare, bruine kind . . .

Het is stil in de klas. Héél stil. Maar die stilte duurt niet zo erg lang. Want dan begint juf te praten.

Ze zegt: „Ja, bekijken jullie je nieuwe klasgenootje maar eens heel goed. Ze ziet er een beetje anders uit dan jullie, hè? Maar daar wennen jullie heus wel aan, hoor. Want Jolanda is net zo'n kind als jullie, al heeft ze een bruin gezicht. Ze praat net als jullie, en ze lacht net als jullie, en ze speelt ook net als jullie. Weet je wat alleen een beetje anders was? Jolanda heeft gewoond in een land waar het altijd heel erg warm is, waar elke dag de zon schijnt. En daarom is ze ook zo bruin. Het is natuurlijk niet zo prettig voor Jolanda dat ze weg moest uit dat warme land, en daarom moeten jullie maar een beetje aardig voor haar zijn. Zullen jullie dat doen?”

Het is weer stil, heel stil in de klas.

De kinderen kijken allemaal strak naar dat plekje voor de klas, waar juf staat, samen met het nieuwe kind.

Dat kind dat zo'n bruin gezicht heeft, en zulk zwart haar, en zulke donkere ogen. Dat kind dat ze allemaal zo'n vréemd kind vinden . . .

En nu heeft juf gevraagd of ze een beetje aardig willen

zijn voor dat vreemde kind. Maar hoe kun je nu aardig zijn voor een kind dat je helemaal niet kent?

Ze weten nog niet of het een léuk kind is, of ze niet de baas wil spelen, of het geen klikspaan is . . .

Niemand zegt iets.

Het *blijft* stil in de klas; heel, héél stil.

Dan zegt juf: „Ik heb jullie iets gevraagd, meisjes en jongens. Ik heb gevraagd of jullie een beetje aardig willen zijn voor Jolanda. En als ik iets vraag, wil ik ook wel graag antwoord hebben. Dus vertel eens, wat antwoorden jullie?”

„Ja, juf.”

Het is maar één stem die antwoord geeft. En het is nog wel de stem van . . . een jongen! Het is de stem van Teun, die anders nooit haantje de voorste is, die juist altijd een beetje *stil* is.

Er zijn een stuk of wat jongens die knikken, nu Teun „ja juf” heeft gezegd. En dan . . . ja, dan knikken ook een paar meisjes.

„Mooi,” zegt juf. „Ik zal maar denken dat Teun voor jullie allemaal „ja” heeft gezegd. En dan zullen we je nu maar eens een plaatsje geven, Jolanda. Kijk, op die bank daar, aan de kant van het raam, zit maar één meisje. Dat is Marja. Als je nu eens naast Marja gaat zitten?”

„Ja juf,” zegt Jolanda zacht, en voor het eerst hoort de klas dat het bruine kind wèrkelijk gewoon praat.

Allemaal kijken ze nu naar het lege plaatsje naast

Marja, waar Jolanda stilletjes gaat zitten. En Marja zèlf . . .

Ze kijkt strak en een beetje boos voor zich uit. O nee, zij heeft niet geknikt toen juf vroeg of ze een beetje aardig voor het nieuwe kind wilden zijn. Zij dacht toen bij zich zelf: „Ik zal wel eens zien, hoor. Ik zal eerst wel eens kijken of dat kind aardig is voor *mij*.”

En nu komt dat nieuwe, bruine kind naast haar zitten. Juist naast háár, terwijl Gerrie, in de middelste rij, óók alleen zit . . .

Nu kijkt ze toch heel even op zij. Ja, een vreemd, een ráár kind is het, dat nieuwe, bruine kind. Ze heeft ook van die gekke, bruine handen en van die magere vingers . . .

„We zullen bidden, kinderen,” zegt juf.

Ze vouwen allemaal hun handen en ze sluiten hun ogen. Marja ook. Maar als juf eenmaal aan het bidden is, doet Marja haar ogen weer een heel klein spleetje open en door dat nauwe spleetje kijkt ze op zij, naar het bruine kind.

Ja, dat bidt óók. Ze heeft haar magere, bruine vingers óók gevouwen en haar donkere ogen heeft ze stijf dicht. Ze heeft nu net een gezicht of ze een beetje moet huilen en alleen maar haar tranen kan tegenhouden door haar ogen stijf dicht te knijpen.

Dat is eigenlijk ook alweer raar, want wat is er nu te huilen? Dat kind moest juist blij zijn dat ze zo'n fijn plaatsje bij het raam heeft gekregen en dat ze . . .

„Amen,” zegt juf.

Marja knijpt nog gauw haar ogen dicht en doet ze dan weer open. Zo, nu is het net of ze haar ogen aldóór dicht heeft gehad. Maar nu gauw even kijken of het bruine kind ècht een beetje huilt . . .

Nee, ze heeft geen tranen in haar ogen. Maar of ze toch niet een beetje verdrietig is . . .

Juf gaat vertellen, uit de bijbel. Dat kan ze heel mooi en meestal luistert Marja ook wel erg goed. Maar vandaag, vanmorgen . . .

Nee, vanmorgen let ze meer op het bruine kind naast haar dan dat ze naar juf luistert.

Ze denkt er bijvoorbeeld aan hoe ze het kind zullen noemen. Ze heet Jolanda, maar dat is zo gek lang. En het is ook zo'n rare naam. Nee, daar moeten ze maar wat anders van maken. „Landa” bijvoorbeeld of alleen maar „Da” . . .

Ja, ze moeten haar maar „Da” noemen. Dat klinkt tenminste niet zo eigenwijs als die rare, lange naam. Ze zal het de andere meisjes ook zeggen. Straks meteen maar, in het speelkwartiertje . . .

In het speelkwartier hebben de meisjes elkaar een boel te vertellen. Ze staan in een groepje bij elkaar en ze praten natuurlijk over . . . het bruine kind.

Marja heeft de meeste praatjes. Maar daarvoor zit zij toch ook náást het kind?

„Zeg, ik heb wat bedacht,” vertelt ze.

„Nou, wat dan?” vragen de andere meisjes nieuwsgierig.

„We moeten haar „Da” noemen. Dat is niet zo gek lang en het is mooi genoeg voor zo’n vreemd kind.”

De andere meisjes vinden dat ook. Ze hebben er pret om dat ze het vreemde, bruine kind haar lange, eigenwijze naam hebben afgenomen.

„En we vragen haar niet of ze met ons meespeelt, hoor!” zegt Marja. Zij moet maar aan òns vragen of ze met ons mee mag doen.”

„Natuurlijk!” zeggen de andere meisjes.

Ja, zoals Marja het zegt, moeten ze het doen. Misschien vraagt Marja hen wel allemaal op haar verjaardag,

mogen ze volgende week allemaal op visite komen in dat mooie, grote huis waarin Marja woont.

Ze gaan spelen. „Tikkertje”, een spelletje waaraan ze allemaal kunnen meedoen.

En een pret dat ze hebben!

Het nieuwe, bruine kind . . .

Ze is ook meegegaan naar de speelplaats. Natuurlijk. Ze staat er een beetje rond te kijken, helemaal alleen. Ze ziet wel dat de meisjes met elkaar praten en pret hebben.

Ze kijkt er ook naar als ze „tikkertje” gaan doen. Ja, dat spelletje kent ze wel. Maar juf heeft toch ook gezegd dat ze net zo'n kind is als de andere kinderen?

Ze zou best mee willen doen met het spel, maar ze durft niet goed te vragen of het mag. De kinderen zijn hier nu eenmaal een beetje . . . een beetje anders dan in het warme land waar ze altijd heeft gewoond . . .

Ze blijft maar stilletjes aan de kant staan. Ze rilt ook een beetje, want de zon schijnt wel en haar moeder heeft ook wel verteld dat de mensen het hier nu „voorjaar” noemen, de tijd waarin het al een beetje warm begint te worden, maar toch heeft ze het nogal koud zonder mantel, vooral nu ze zo stil staat.

En dan opeens . . .

Er staan een paar jongens voor haar. Eén van hen is Teun, die ook „ja juf” heeft gezegd toen de juffrouw vroeg of ze een beetje aardig voor haar wilden zijn.

Hij speelt een beetje verlegen met zijn vingers. Hij kijkt eerst een keertje hoog in de lucht en dan weer naar beneden, naar de grond.

Maar dan vraagt hij ineens: „Zeg, doe je mee?”

Het bruine kind kijkt heel even een beetje verbaasd. Dan knikt ze.

„Ja . . . eh . . . graag. Maar . . . maar wat spelen jullie?”

„Och . . . dat kan ons niet schelen,” zegt Teun onverschillig, en de twee andere jongens die erbij staan, halen ook hun schouders op.

„We kunnen wel tikkertje doen,” zegt een van de twee. „Ken je dat?”

„Ja,” zegt het bruine kind. „Ja, dat ken ik wel.”

Ze holt weg, het bruine kind. Samen met de twee jongens. En Teun holt achter hen aan, probeert dan weer de één, dan weer de ander te tikken.

Het bruine kind kan hij niet makkelijk krijgen. Wat die kan hollen voor een meisje!

Ze rennen met z'n viertjes de hele speelplaats over en telkens komen er een paar jongens bij die zeggen dat ze óók meedoen.

Ze spelen en hollen tot de bel gaat, en als het bruine kind dan op haar plaatsje in de rij staat . . .

Nee, dan heeft ze het niet koud meer. Dan is dat verdrietige er ook niet meer in haar donkere ogen. Dan vindt ze het alleen even een beetje vreemd dat ze tussen de *meisjes* staat . . .

Ze hebben het natuurlijk wel gezien, de meisjes, dat het bruine kind met de jongens meespeelde.

Ze vonden het „gek”; „gek” van het bruine kind en ook „gek” van de jongens. En nu ze weer in de bank zitten tot de bel van twaalf uur . . .

Nu hebben ze ineens allemaal echt een hekel aan dat rare kind. En Marja, die nog wel naast haar zit . . .

Marja kijkt strak en boos voor zich uit. Nog bozer dan vóór het speelkwartier . . .

2. Net goed!

Als Marja thuiskomt, vertelt ze van het nieuwe kind. Ze is maar alleen met moeder, want vader komt tussen de middag niet eten, en zusjes of broertjes heeft ze niet.

Met z'n tweetjes zitten ze aan de keurig gedekte tafel, in de mooie, lichte eetkamer. En terwijl ze heel netjes, met haar eigen vork en haar eigen mes, haar boterhammetjes eet, vertelt Marja.

Ze vertelt dat het nieuwe kind zo gek bruin is, en dat juf dat kind juist naast háár heeft gezet, en dat ze zo'n malle, lange naam heeft.

„En in het speelkwartier heeft ze alleen maar met de jongens gespeeld, mam. Vindt u dat ook niet gek?”

De moeder van Marja heeft tot dusver alleen maar ge-
luisterd en af en toe een beetje gelachen. Maar nu
vraagt ze heel rustig en zonder ook maar een héél
klein beetje te lachen: „Hadden jullie, ik bedoel de
meisjes, dan eerst gevraagd of ze met jullie mee wilde
spelen?”

Marja kijkt een beetje verwonderd. „Nee mam, na-
tuurlijk niet. Als ze met ons mee wilde spelen, had ze
het toch wel kunnen vragen?”

„Ja Marja, dat had ze wel kunnen doen. Maar mis-
schien durfde ze dat niet zo goed. Alles is hier zo
vreemd voor haar, zie je, zo heel anders dan in het
warme land waar ze vandaan komt. Ze zal het daar
ook wel veel prettiger hebben gevonden dan hier. En
nu moesten jullie eigenlijk zorgen dat ze het hier ook
een beetje prettiger gaat vinden. Dat hebben de jon-
gens geloof ik wel een beetje beter begrepen dan jul-
lie, hè?”

Marja haalt haar schouders op. Ze is eigenlijk een beetje
boos omdat moeder de jongens nog gelijk geeft óók.
„Nou, als dat malle kind het dan zo leuk vindt om met
de jongens te spelen, moet ze het maar doen,” zegt ze
kattig.

Moeder schudt heel even haar hoofd. „Nee Marja, je
begrijpt het geloof ik nog niet goed. Of misschien wil
m'n meisje het niet goed begrijpen? Weet je, Marja,
dat nieuwe meisje zal vast wel liever met jullie spelen
dan met de jongens. Maar jullie vroegen haar niet en

de jongens wèl. Je moet nu maar denken dat de jongens jullie iets hebben geleerd en dat jullie het nu ook zo moeten doen. Als je zó denkt, ben je niet laf of kinderachtig, Marja. Dan ben je juist flink!”

Marja zegt niets. Ze denkt: „Nee, vanmiddag kan ik helemaal niet leuk met mam praten. Dat bruine kind krijgt gelijk, en de jongens krijgen gelijk, en ik . . . ik krijg alleen maar òngelijk!”

Ze eet stilletjes haar boterhammen verder op. En als ze 's middags weer naar school gaat . . . O nee, dan is ze helemaal niet van plan om vriendelijk te doen tegen dat rare, bruine kind . . .

Marja is alweer vroeg bij school. En de andere meisjes zijn óók vroeg. Net of ze dat hadden afgesproken.

Ze gaan nog zolang spelen, allemaal met elkaar. Eén van de meisjes heeft een heel lang touw meegebracht en nu gaan ze met z'n allen springen. Achter elkaar in de bocht, één voor één.

Het gaat leuk, ze hebben er allemaal schik van. En onder het springen en slingeren kijken ze af en toe of het bruine kind er nog niet aankomt. Dat kind moet toch zien hoe fijn ze samen spelen . . .

„Daar komt ze!” roept Marja, die juist aan de beurt is om te slingeren en heel goed heeft uitgekeken.

De andere meisjes kijken even, maar dan gaan ze direct weer door met hun spel. Ze lachen en praten en het is net of ze nu ineens nòg meer pret hebben.

Dan zegt Marja ineens: „Zeg, zal ik Da vragen of zij mijn springtouw wil hebben? Dan kan ze met de jongens touwtjespringen.”

„Ja, ja Marja, doe het!” roepen de anderen en ze hebben nu al schik van het plannetje.

Marja haalt haar eigen springtouw, waar ze altijd alleen mee springt, voor de dag. Dan begint ze te roepen: „Da! Dá!”

Het bruine kind staat een eind verderop. Ze hoort Marja wel roepen, maar ze begrijpt niet dat het om háár gaat en daarom blijft ze maar stilletjes staan.

„Da! Dá!” roept Marja nog eens en dan zwaait ze erbij met haar arm dat het kind bij haar moet komen.

Het bruine kind begrijpt nu wel dat zij geroepen wordt. Ze vindt dat roepen en dat nare, harde woordje „Da” erg vreemd, maar ze komt toch. Ze denkt: „Misschien weten die meisjes nog niet precies hoe ik heet . . .”

Als ze bij de andere meisjes staat, zegt Marja: „Zeg Da, wil jij mijn springtouw hebben?”

Het bruine kind kijkt haar aan en het is net of haar donkere ogen vragen: „Wat willen jullie toch, wat bedoelen jullie toch?”

Dan zegt ze zacht: „Ik heet Jolanda.”

Marja begint te lachen en de andere meisjes lachen mee.

„Die naam is zo gek, en zo lang,” zegt Marja dan. „Wij noemen je „Da”, dat is veel makkelijker. En jij mag mijn springtouw hebben, Da. Dan kun je touwtjespringen met de jongens. Daar speel je toch zo graag mee?”

De andere meisjes schateren het uit van de pret. O, o, die Marja. Die durft altijd alles!

En het bruine kind . . .

Ze zegt niets. Ze bijt met haar witte tanden op haar donkere lip. Ze knijpt haar ogen dicht om haar tranen tegen te houden en om die witte gezichten niet te zien van al die meisjes die haar plagen, die helemaal niets vriendelijks, niets warmes hebben. Die haar zelfs haar naam hebben afgenomen, haar naam die hoort bij het mooie, warme land, en die haar nu die lelijke, die kóude naam hebben gegeven . . .

Ze bijt nog harder op haar lip en ze knijpt haar ogen nog stijver dicht. Maar dan ineens . . .

O, ze is maar een heel gewoon kind. Een kind dat praat, en dat speelt, en dat lacht, en dat ook . . . huilt net als alle andere kinderen. Want ineens barst het bruine kind in snikken uit. Ineens kan ze haar tranen niet meer tegenhouden, moet ze ze wel laten rollen uit haar donkere ogen, over haar bruine gezicht . . .

De meisjes schrikken heel even. En dan, terwijl niemand iets zegt, terwijl het even heel stil is . . .

„Nare . . . laffe . . . méiden!”

Driftig wordt het ze toegeschreeuwd. Door . . . door Teun!

Hij staat ineens bij het bruine kind, samen met een paar andere jongens, die ook al zo nijdig naar de meisjes kijken. Hij neemt het bruine kind bij haar hand, trekt het mee, schreeuwt dan nog eens: „Laffe . . . laffe méiden!”

De meisjes blijven even een beetje beteuterd staan. Maar Marja . . .

Ja, ze is ook wel even geschrokken toen dat kind ineens zo begon te snikken. Maar nu die gekke jongens zich er weer mee bemoeien . . . nu is ze alleen nog maar boos!

En heel hard, zodat de jongens en dat bruine kind het maar goed zullen horen, roept ze: „Nèt goed!”

3. Als dat kind niet had geroepen . . .

De volgende morgen gaat Marja alwéér met een boos gezicht naar school. Maar ze is ook over iedereen ontevreden!

Over het bruine kind natuurlijk, en over juf, en over haar vader en moeder, en over de jongens, en . . . ja, ook wel een kléin beetje over de meisjes. Dat komt omdat de meisjes haar niet meer zo helemáál gelijk geven. En dat is de schuld van juf . . .

Juf heeft gisteren weer met de kinderen gepraat toen ze gemerkt had dat het bruine kind had gehuild. Ze keek er zelf ook een beetje verdrietig bij, en ze praatte heel zacht en langzaam.

„Ik schaam me een beetje, kinderen, dat ik zelf vroeger ook een meisje ben geweest,” zei ze.

Dat begrepen de kinderen eigenlijk nog niet zo goed, maar toen zei juf: „Weet je, als ik een jòngen was geweest, dan had ik nu kunnen zeggen: „Wij, jongens, zijn niet kinderachtig. Wij plagen een nieuw kind niet omdat ze er alleen maar een beetje anders uit ziet dan wij. Wij zijn ook niet zo flauw dat we net doen of dat nieuwe kind er niet bij hoort.” Maar nu moet ik wel zeggen: „Wij, meisjes, zijn flauwe, laffe, kinderachtige schepsels.” En dat is nog niet eens zo erg, meisjes, als we dat tegen ons zelf moeten zeggen. Als we het dan ook maar *doen*. Als we maar niet tegen ons zelf zeggen: „O, wat zijn we toch leuk en wat zijn we toch

flink!" Ik heb alles wel gemerkt, meisjes, wat er allemaal is gebeurd, en ik reken er-nu op dat we vanaf vanmiddag net zo trots op elkaar kunnen zijn als de jongens. En weet je wat ik vooral ook hoop? Dat Eén die alles nog veel beter heeft gezien dan ik, en daarmee bedoel ik dan de Here Jezus, dat Hij ook weer tevreden over ons kan zijn."

Ja, dat had juf allemaal gezegd. Marja weet het nog heel goed. En toen de school 's middags was uitgegaan, hadden de meisjes er buiten over gepraat.

Een paar hadden gezegd: „Hm, juf moet dat bruine kind maar nodig voortrekken om haar malle gegrien,” en toen had zij, Marja, direct geroepen: „Nou, zeg, hoe vind je dat!”

Maar een paar andere meisjes hadden gezegd: „Ja, maar juf had toch ook wel een klein beetje gelijk,” en toen hadden de meeste anderen, die nog helemáál niets hadden gezegd, stilletjes geknikt . . .

Marja is daar nu, terwijl ze naar school loopt, nog boos om. En ze denkt bij zich zelf: „Die kinderen, die juf dan zo graag gelijk willen geven, vraag ik lekker niet op m'n verjaardag, hoor!”

Maar het meest is ze toch nog boos op het bruine kind. Op dat gekke, bruine kind, dat misschien denkt dat *zij* de baas kan spelen in de klas!

Ze kijkt eens achterom, en . . . ja, warempel, daar komt dat malle kind net aan. Ze zal zo dadelijk, bij de hoek, natuurlijk óók wachten, want daar is de plaats waar de

kinderen moeten oversteken. Daar lopen twee meisjes van de hoogste klas steeds heen en weer om de kleinere kinderen naar de overkant te brengen. Ze nemen die kinderen dan tussen zich in, wachten tot de drukke weg een beetje vrij is en roepen dan: „Kláár . . . óver!” Ze steken dan ook een stok met een klein, rond bordje eraan in de hoogte. Dat betekent dat de auto's en de fietsen die er misschien tòch nog aan komen, even moeten wachten.

Marja hoopt dat ze later ook „klaar-over”-meisje mag wezen. Ze vindt die meisjes maar wát gewichtig, en daarom laat ze zich nu nog altijd gehoorzaam naar de overkant brengen. Maar vanmorgen . . .

O nee, vanmorgen heeft ze helemaal geen zin om zo gehoorzaam te zijn. Ze weet nu dat het bruine kind achter haar loopt en ze zal dat bruine kind eens laten zien hoe flink zij wel is. Ze zal niet wachten tot ze bij de hoek is, waar de „klaar-over”-meisjes staan, maar ze zal nu metéén oversteken, en helemaal alleen.

Eerst nog even zien of het bruine kind wel kijkt . . .

Ja hoor, ze kijkt net. Vooruit dus maar . . .

Marja gaat de drukke rijweg op. Ze heeft héél even gekeken of er niets aan kwam. Maar ze heeft niet zo goed naar de auto's gekeken als naar het bruine kind. En dat kòn ook niet op het plekje waar ze gaat oversteken, want daar staat een grote vrachtauto aan de kant van de weg.

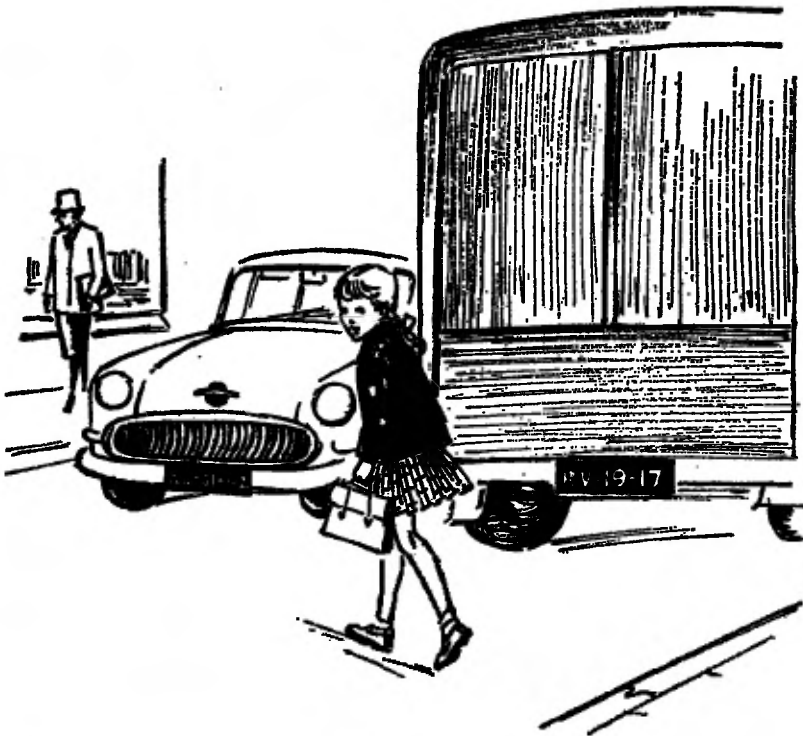
Ze loopt de hoge achterkant van die vrachtauto voor-

bij; ze kijkt nog even of het bruine kind haar wel ziet en dan . . .

Ze hoort een harde, angstige schreeuw; ze kijkt gauw op zij; ze ziet van de kant waar de grote vrachtwagen staat een andere auto op haar afkomen . . .

Het gebeurt allemaal zo vlug, zo vreselijk vlug. Terwijl Marja angstig achteruit springt, remt de auto met een akelig, piepend geluid. Hij gaat net niet over haar heen, maar hij raakt haar nog wel even aan. Daardoor valt ze, heel hard. Ze bonst met haar hoofd op de straat; ze voelt meteen ook een heel erge pijn in haar hoofd . . .

Dan ziet ze alleen nog even dat er een meisje bij haar

staat. Een meisje met donkere, bange ogen en een bruin gezicht. Dat meisje zegt ook iets tegen haar, iets vriendelijks, maar dat verstaat Marja niet goed meer. Het wordt ineens zo vreemd, zo . . . zo donker om haar heen . . .

Marja doet haar ogen open. Ze kijkt een beetje verwonderd in 't rond. Wat is er toch met haar aan de hand? Ze ligt in haar eigen bed, in haar eigen kamer. Maar . . . maar . . .

Ze ziet de deur van haar kamer opengaan. Haar moeder komt binnen en ze komt ook dadelijk naar haar toe.

„Zo meiske,” zegt ze zacht en blij. „Ben je eindelijk wakker?”

„Ja . . . ja mam,” zegt Marja. „Maar . . . maar waarom heb ik eigenlijk geslapen?”

Ze wil haar hoofd een beetje omdraaien, zodat ze wat makkelijker naar haar moeder kan kijken. Maar dat hoofd *wil* niet zo goed draaien; dat hoofd is zo . . . zo vreemd . . .

Moeder buigt zich over haar heen.

„Blijf maar heel stil liggen, hoor,” zegt ze.

„Ja, mam,” zegt Marja gehoorzaam, want ze merkt wel dat ze haast niet anders *kàn* dan stil liggen.

Ze probeert een beetje na te denken en dan ziet ze in haar gedachten ineens een ander gezicht boven haar, een bruin gezicht . . .

Moeder begint weer te praten. Ze vraagt: „Doet je hoofd nog pijn?”

„Nee eh . . . een klein beetje, geloof ik,” zegt Marja zacht.

Ze denkt niet zo erg aan haar hoofd. Ze denkt aan dat bruine gezicht en wat dat ermee te maken heeft dat ze nu in bed ligt.

„Wat . . . wat is er toch met me gebeurd?” vraagt ze.

„Weet je dat niet?” vraagt moeder. „Dan zal ik je een beetje op weg helpen. Je wilde de straat oversteken. Toen kwam er een auto aan, die jij niet kon zien. Maar iemand riep heel hard en daardoor kon je nog net op tijd achteruitspringen. De auto raakte je wel aan en je viel ook wel, maar dat is niet zo heel erg. Je bent op je hoofd gevallen en daarna heb je een poos geslapen. Haast een hele dag, want nu is het wéér middag. De dokter is ook nog bij je geweest. Als je je maar erg rustig houdt, ben je vast wel weer gauw beter, heeft hij gezegd.”

Marja zegt niets. Ze moet over al die dingen even nadenken, maar dat nadenken gaat nog niet zo makkelijk. Ja, een klein beetje begint ze zich nu wel te herinneren wat er gebeurd is. Maar . . .

„Maar hoe weet ú dat allemaal, mam?” vraagt ze.

„O, die „klaar-over”-meisjes, die verderop stonden, hebben het allemaal precies verteld. Door dat roepen kékén ze direct en toen zagen ze het allemaal gebeuren.”

Even is het stil.

Dan zeg Marja: „En . . . en er stond ook iemand bij me, heel gauw al . . .”

Moeder knikt en haar gezicht staat ineens heel . . . heel anders.

„Dat was het nieuwe, bruine kind, Marja,” zegt ze zacht. „Zij heeft ook die schreeuw gegeven, waardoor je achteruit bent gesprongen.”

„O,” zegt Marja.

Meer niet.

Dan zegt moeder, nog zachter dan straks: „Als dat kind eens *niet* had geroepen, Marja . . .”

Het blijft een tijdje stil, héél erg stil. Tot moeder haar toefluistert: „Ga nu nog maar weer een poosje slapen, meiske.”

„Goed mam,” zegt Marja gehoorzaam.

Maar ze is ook echt een beetje moe van al dat moeilijke denken . . .

4. Een vreemde verjaardag

In haar eigen, gezellige kamer zit Marja rechtop in haar bed. Dat mag ze vandaag voor het eerst. Vier lange dagen heeft ze moeten liggen, eerst nog heel stil ook, maar vanmorgen heeft dokter gezegd dat ze rechtop mag zitten. En o, wat is ze daar blij om!

Natuurlijk heeft ze nog een paar dikke kussens achter haar rug en mag ze ook nog niet al te veel draaien. Maar nu kan ze tenminste weer iets dóen. Een puzzel maken bijvoorbeeld of tekenen met de prachtige nieuwe kleurpotloden die vader voor haar heeft meegebracht. Toen ze nog moest liggen, kon ze eigenlijk alleen maar dènkén . . .

Haar moeder komt binnen, met een blaadje waarop twee kopjes thee en een schaaltje met koekjes.

„Zo, ik kom maar weer eens babbelen,” zegt ze.

„Fijn!” zegt Marja. Want o, ze vindt het zo gezellig als er eens even iemand met haar komt praten!

De eerste dagen gebeurde dat niet zo vaak. Toen was dat praten ook eigenlijk nog te druk voor haar en kwamen vader en moeder alleen maar af en toe zo héél eventjes binnenwippen. En bezoek van buiten het huis, van een kind van haar klas of zo, heeft ze nog helemaal niet gehad.

Dat vindt ze wel erg jammer, want ze zou zo gráág eens met een van haar schoolvriendinnetjes willen praten . . .

„Zo,” zegt moeder. „Thee met koek voor m'n zieke meiske.”

Ze gaat zitten op de stoel die naast Marja's bed staat. Marja heeft haar kopje thee aangenomen. Ze neemt ook een klein knabbeltje van haar koekje en zegt dan ineens: „Overmorgen ben ik jarig, mam.”

Moeder knikt. „Ja, daar wil ik juist eens met je over

praten. Want weet je wat ik vanmorgen aan dokter heb gevraagd toen ik hem uitliet?"

„Nee mam; toe, zeg het maar gauw.”

„Ik heb gevraagd of er met je verjaardag nu niet één meisje bij je mag komen.”

„En . . . en wat zei dokter?"

Marja vraagt het vol spanning.

„Het mag,” zegt moeder lachend.

„O mam, wat fijn!"

Meer zegt Marja er niet dadelijk van. Ze heeft al een paar dagen liggen denken aan haar verjaardag en ook aan haar vroegere verjaardagen; verleden jaar, en eerverleden jaar, en het jaar dáárvoor . . .

Op die verjaardagen was er veel drukte in huis en veel lawaai. Toen kwamen er ook een heleboel drukke kinderen en was ze zelf misschien wel de drukste van allemaal.

Maar nu moet ze zich heel rustig houden, heeft dokter gezegd. En ze heeft al wel begrepen: op deze verjaardag zullen er geen drukke kinderen komen.

Ze had er al over liggen denken dat er dit jaar wel geen één kind zou mogen komen. En nu zal er dan tòch een vriendinnetje komen. Nu zal ze fijn kunnen praten over school en over een heleboel andere dingen . . .

„Je moet nu maar zelf zeggen wèlk meisje we zullen vragen, Marja,” zegt moeder.

Ja, daar moet ze eens even goed over nadenken. Want dat is nog niet eens zo erg gemakkelijk! Er zijn wel drie

meisjes in de klas die haar echte vriendinnetjes zijn, maar wie van die drie ze nu moet kiezen . . .

Ineke is een leuk kind, en Ria is een leuk kind, en Loesje is een leuk kind . . .

En alle drie hebben ze juf ook òngelijk gegeven toen ze . . . op die middag . . . toen het bruine kind had gehuild . . .

Marja krijgt het nu even heel erg moeilijk. En dat komt omdat ze in die dagen toen ze eigenlijk alleen maar kon dènken, niet alleen aan haar verjaardag heeft gedacht.

Nee, ze heeft toen ook nagedacht over het bruine kind. Dat bruine kind waartegen ze zo lelijk had gedaan, waartegen ze alle meisjes had opgestookt, maar dat niet lelijk had teruggedaan.

„Als dat bruine kind niet had geroepen . . . ,” heeft moeder een keer gezegd.

Marja is in die „denk”-dagen gaan begrijpen wat moeder daarmee bedoelde. Als dat bruine kind niet had geroepen, zou zij niet achteruitgesprongen zijn. Dan zou die auto, die zo hard reed en die haar nu alleen maar op de grond heeft gegooid . . . Ja, dan zou die auto over haar heen zijn gegaan, en dan zou ze misschien wel . . . wel dood zijn geweest . . .

Het bruine kind heeft niet gedacht: „Laat die auto maar lekker over die Marja, over dat nare kind, heen gaan. Dat is net goed, dan kan ze me ook niet meer plagen.”

Nee, dat heeft het bruine kind vast niet gedacht. Ze heeft angstig geroepen en toen zij, Marja, daar zo op de straat lag, heeft ze zich over haar heen gebogen en ook nog iets vriendelijks gezegd. Eigenlijk net zoals die man uit dat mooie verhaal van de barmhartige Samaritaan, dat juf een poosje geleden nog heeft verteld . . .

Marja kijkt naar haar moeder. Die kijkt door het raam naar buiten, in de tuin. Misschien ziet ze daar wel een vogel of zo . . .

Maar als Marja zacht: „Mam” zegt, is het net of ze daar al die tijd op heeft gewacht.

„Ja meiske,” zegt ze, óók zacht, en met een stem waardoor je weet dat ze je zo héél goed begrijpt.

„Zeg mam . . . zoudt u . . . eh . . . zoudt u het gek vinden als ik . . . als ik het bruine kind vroeg?”

Moeder geeft niet dadelijk antwoord. Ze gaat naast haar meiske op de rand van het bed zitten. Ze slaat haar arm om haar schouder, drukt haar even voorzichtig tegen zich aan. En dan pas zegt ze, flúistert ze eigenlijk: „Nee Marja, dat vind ik niet gek. Daar ben ik alleen maar heel, héél erg blij om. Want nu weet ik dat de Here Jezus gedaan heeft waarom ik Hem heb gevraagd; dat Hij van het nogal koude hartje van mijn meiske een warm, een vriendelijk hartje heeft gemaakt . . .”

Ja, het wordt toch wel een beetje vreemde verjaardag voor Marja.

O, natuurlijk zijn er 's morgens de cadeautjes, misschien nog wel mooier en duurder dan op andere verjaardagen, en natuurlijk wordt alles leuk en gezellig voor haar gemaakt. Maar er zijn ook zo heel veel dingen anders.

Ze kan niet door het huis hollen en uitgelaten doen. En de schóól is er niet, de klas, waarin ze anders zou trakteren. En er dollen geen kinderen om haar heen, die óók al zo uitgelaten zijn omdat ze 's middags mogen spelen in het mooie, grote huis . . .

Nee, het gaat deze keer allemaal erg rustig. Vréémd rustig. En het vreemdste is nog dat Marja het zo wel goedvindt. Dat ze op deze verjaardag ook eigenlijk nog meer verlangt naar het bezoek van dat éne meisje dan andere jaren naar die hele sliert . . .

's Middags is het bruine kind er dan ineens.

Marja heeft de bel gehoord, waarnaar ze al een poosje heeft zitten luisteren, en nu kijkt ze gespannen naar de deur van haar kamer.

Op de gang hoort ze moeder praten en dan . . . dan gaat haar deur open en komt het bruine kind haar kamer binnen.

Moeder komt niet mee. „Ik kom zo dadelijk ook eens even kijken, hoor,” heeft Marja haar horen zeggen toen ze het bruine kind binnenliet.

En nu zijn de twee meisjes dus alleen. Dat vinden ze misschien allebei wel even een beetje vreemd, maar dan stapt het bruine kind naar Marja toe. Ze steekt haar bruine hand uit en pakt daarmee de witte hand van Marja.

„Gefeliciteerd met je verjaardag, Marja,” zegt ze zacht.

Meteen legt ze een langwerpige papieren zak voor Marja neer met iets erin. Het is een bos bloemen, begrijpt Marja wel, maar ze zijn mooi ingepakt. Ook van boven is het papier dichtgemaakt, met een speld.

Marja houdt veel van bloemen en voorzichtig maakt ze eerst het papier los.

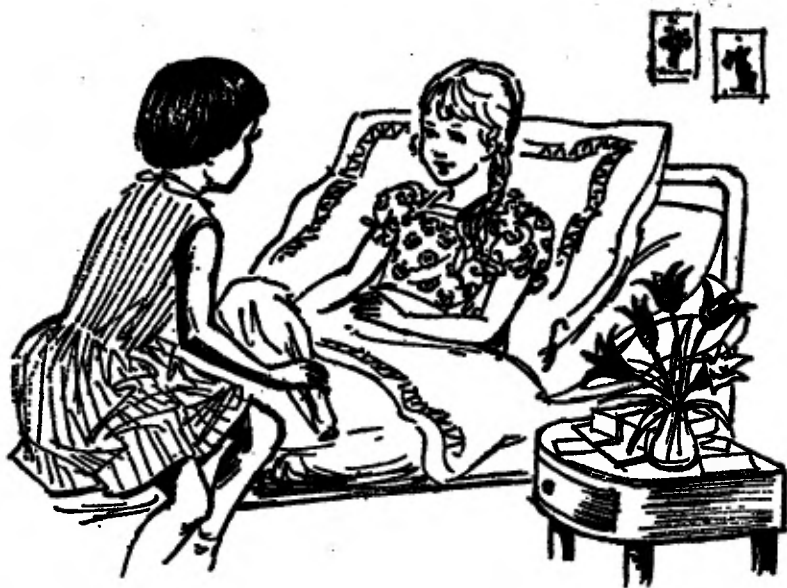
„Oh, wat mooi!” zegt ze dan. Het zijn allerlei frisse, kleurige voorjaarsbloemen. Irissen, papavers, margrietten en nog veel meer.

„’t Heet een veldboekje,” vertelt het bruine kind.

„Ik vond het zelf zo prachtig, want het is net een stukje van de zon.”

Ja, dat vindt Marja ook. Ze wordt er zelfs van binnen een beetje warm van en ineens moet ze denken aan wat moeder een paar dagen geleden heeft gezegd, van haar koude hartje dat een warm hartje is geworden. Ze weet niet zo precies hoe dat is gegaan, maar ze weet wel dat ze nu geen hekel meer heeft aan het bruine kind, dat ze haar juist heel erg aardig vindt.

Ze wil daar ook wel graag iets van laten merken, maar hoe ze dat nu zal doen . . .

Dan weet ze het ineens. „Jolanda,” zegt ze zacht. En dan nog eens: „Jolanda.”

Het is net of ze met het noemen van die naam wil zeggen: „Ik heb er spijt van, hoor, dat ik je toen je mooie naam heb afgenomen, dat ik je die nare, die lélijke naam heb gegeven.”

Jolanda komt op de rand van haar bed zitten, net zoals moeder het wel eens doet. En dan zegt Marja: „Dank je wel, Jolanda, voor die mooie bloemen, en dat je toch wel bij me wilde komen en . . . en dat jij maakte dat ik niet door die auto ben overreden. Zullen we in 't vervolg vriendinnetjes zijn?”

„Ja, graag,” knikt Jolanda. „Dan heb ik vast één vriendinnetje.”

„O, maar als ik weer op school ben, zal ik tegen de

meisjes zeggen dat ze allemáál je vriendinnetje moeten worden!” zegt Marja, en dat zegt ze deze keer echt niet omdat ze zo graag de baas wil spelen.

Nee, ze wil alleen maar graag dat alles een beetje prettig wordt voor Jolanda, en daarom begint ze te vertellen hoe leuk ze altijd met elkaar spelen bij school en wat voor spelletjes ze dan wel niet allemaal doen.

Jolanda luistert en er komt steeds meer pret in haar donkere ogen.

Dan begint ze zelf ook te vertellen. Van de school in het warme land, en van de kinderen, en van allerlei dingen die daar in dat land zo heel anders waren.

En nu luistert Marja. Want zo leuk als Jolanda over al die dingen vertellen kan!

De twee nieuwe vriendinnetjes merken niet eens dat de deur opengaat, zo druk hebben ze het met elkaar. En pas als moeder al helemaal in de kamer staat, zien ze haar.

„O, mam, we hebben zo'n schik!” zegt Marja.

„Dat merk ik,” lacht moeder. „Maar toch wel tijd voor een glas limonade en een gebakje? En o, Marja, wat heb je een prachtige bloemen gekregen. Zal ik die maar niet eerst even in een vaas zetten?”

„Ja mam,” zegt Marja. „En zet u ze dan dicht bij me neer? Jolanda zegt dat het een stukje van de zon is.”

„Dat stukje zon heeft ze dan zeker meegenomen uit haar warme land,” zegt moeder. „En het heeft bij jou ook al naar binnen geschenen, hè Marja?”

Marja begrijpt zo goed wat moeder bedoelt. En zacht zegt ze: „Ja mam . . .”

Ze hebben een fijne middag met z'n beidjes. Ze worden extra getrakteerd, want moeder zegt: „Aan zo'n héél kleine verjaarsvisite ben ik niet gewend, hoor, en wat ik nu te veel heb gekocht, moeten jullie ook maar opmaken.”

Moeder heeft een paar spelletjes bedacht, die ze samen kunnen doen. Geen drúkke spelletjes natuurlijk, maar toch erg leuk. Marja heeft er tenminste net zoveel pret om als ze anders heeft om de *wilde* spelletjes, die meestal op haar verjaardag worden gedaan . . .

Als Jolanda naar huis is en moeder nog even aan haar meiske komt vragen of ze het prettig heeft gehad, zegt Marja: „Ja mam, heel erg prettig. Het is wel een vréemde verjaardag, maar het is toch ook een erg móóie verjaardag.”

5. Dat leuke, bruine kind . . .

Marja loopt op straat. Het is een week na haar verjaardag en ze is weer helemaal beter. Ze is ook al eerder op straat geweest. Eergisteren een halfuurtje en gisteren een héél uur. Maar vandáág mag ze voor het eerst weer naar school!

Ze heeft nog niet veel kleur op haar gezicht en ze loopt ook nog een beetje voorzichtig. Dat komt natuurlijk omdat ze zo lang in bed heeft gelegen . . .

Onder haar arm heeft ze een trommeltje. Daar zitten lekkere snoepjes in voor de kinderen van de klas en een dikke reep voor juf.

„Je moet eigenlijk dubbel trakteren,” heeft moeder gezegd. „Omdat je jarig bent geweest en omdat alles zo goed is afgelopen.”

Marja heeft geknikt. Ja, alles is wel erg goed afgelopen. Daar denkt ze nu, terwijl ze naar school gaat, nog eens over na. En dat is ook geen wonder, want ze komt weer langs de drukke weg, waar zoveel auto's rijden, en ook bij het plekje, waar ze toen de straat is overgestoken.

Ze blijft er heel even stilstaan en ze kijkt ernaar hoe hard de auto's voorbij razen. Dat deden ze toen ook en toch is ze zo maar de weg opgegaan, zonder goed uit te kijken . . .

Ze rilt even. Niet van de kou, want er schijnt een lekker, warm zonnetje. Nee, ze dacht er even aan hoe het zou zijn als zo'n auto over je heen rijdt . . .

Ze loopt weer door, naar de hoek, waar de „klaar-over"-meisjes staan.

Het zijn andere meisjes dan twee weken geleden, maar deze kennen Marja ook wel.

„Zo Marja, ben je weer beter?” vragen ze.

„Ja,” zegt Marja. En ze zegt ook nog: „Ik ben een beetje bang geworden met oversteken . . .”

„O, maar toch niet als *wij* je naar de overkant brengen?” zeggen de meisjes.

Ze nemen Marja tussen zich in, pakken haar stevig bij de hand. Ze kijken goed, naar links en naar rechts. Dan steken ze ferm hun bordjes in de hoogte.

„Klaar . . . óver!”

Daar gaan ze. Marja kijkt nog even schuw op zij. Ja, er komt wel een auto aan in de verte. Maar als die dichterbij komt gaat hij langzamer rijden.

„Dat komt door de bordjes,” denkt Marja een beetje trots, en ze weet heel zeker dat ze later óók „klaar-over”-meisje wil worden.

Dan komt ze bij de school. Ze is niet zo erg vroeg en haast alle meisjes van haar klas zijn er al.

Als ze Marja zien, komen ze direct om haar heen staan.

En zoveel als ze te vragen en te zeggen hebben!

Marja luistert en vertelt, maar onderhand kijkt ze of dat éne meisje er nog niet is, haar nieuwe vriendinnetje, aan wie ze alleen in haar gedachten nog wel eens denkt als aan „het bruine kind”.

Jolanda is ook na haar verjaardag nog een paar keertjes bij haar gekomen en dat heeft ze erg leuk gevonden. Maar waar is Jolanda nú toch?

Ze wil er de andere meisjes niet naar vragen, en . . .

„Klingelingeling.”

Hoor, daar gaat de bel ook al . . .

Alle kinderen gaan naar binnen. Ook Marja, met haar trommeltje nog steeds stijf onder haar arm geklemd. „Hè,” denkt ze, „’t is toch wel een beetje vreemd als je zo’n tijd niet op school bent geweest.”

Wéér moet ze denken aan Jolanda, voor wie alles toen zo helemáál vreemd was.

„Toch wel erg griezelig, hoor,” bedenkt ze. „En wij waren toen ook nog zo . . . zo náár tegen haar . . .”

Daar is juf. Ze staat op de gang en terwijl de andere kinderen allemaal naar binnen gaan, blijft ze nog even met Marja praten.

Ze is ook nog een keertje op bezoek geweest, een paar dagen geleden. Daar praat ze nog even over en dan zegt juf: „Nou, in elk geval vinden we het allemaal fijn dat je weer terug bent in de klas. Je buurmeisje ook, hoor.”

Juf lacht er een beetje bij, terwijl ze dat zegt. Maar Marja begrijpt niet wat dat betekent.

„Is . . . is Jolanda er dan al?” vraagt ze zacht.

„Nou, reken maar,” zegt juf. „Die was het eerst in de klas van allemaal. Ze had nog iets te doen, zie je. Wist jij dat ze zo goed tekenen kon?”

„Nee,” zegt Marja, en ze begrijpt niet zo goed wat dat er nu allemaal mee te maken heeft.

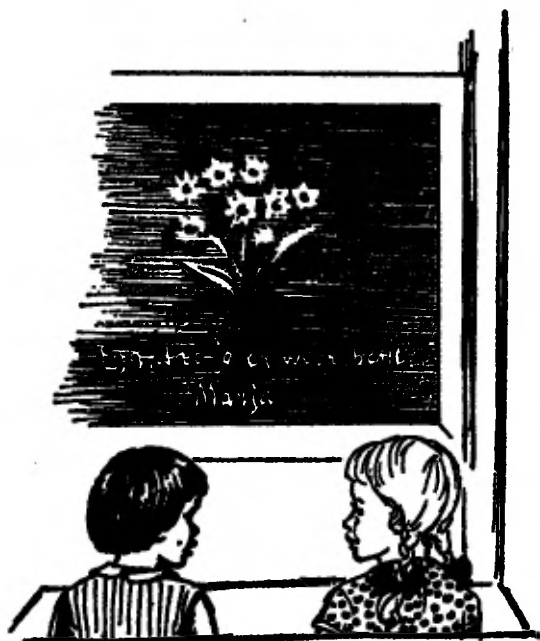
„Zo, kom nu maar eens mee naar binnen,” zegt juf.

Ze gaan de klas in, waar iedereen al op z’n plaats zit. Ja, Jolanda ook. En Marja gaat op het lege plaatsje

naast haar zitten. Ze doet het heel stilletjes, want iedereen let zo op haar en kijkt zo naar haar . . .

Ze wordt er eigenlijk een beetje verlegen van. En dan, ineens . . .

Dan ziet ze iets, op het schoolbord. Het is een tekening,

een prachtige, gekleurde tekening van een bos bloemen. Net zulke bloemen als Jolanda op haar verjaardag voor haar heeft meegebracht. En onder de tekening staat ook nog iets geschreven, in mooie, gekleurde letters.

„Fijn dat je er weer bent, Marja,” staat er.

Marja kijkt en leest en . . . O ja, nu begint ze alles te begrijpen: wat juf zei, dat Jolanda nog iets te doen had in de klas en dat ze zo goed kon tekenen . . . En ook waarom ze niet voor schooltijd buiten was . . .

Juf ziet wel hoe Marja naar de tekening kijkt.

„Vind je dat niet leuk, Marja?” vraagt ze.

Marja knikt alleen maar, want praten kan ze niet zo goed. Ze heeft ineens zo'n raar gevoel in haar keel . . .

„Dat heeft Jolanda zelf bedacht,” vertelt juf en ze zegt er nog bij: „Misschien wel omdat ze weet hoe je je voelt als je weer een beetje vreemd op school komt.”

Marja kijkt even op zij en dan kijkt Jolanda ook net. O, die twee vriendinnetjes begrijpen elkaar nu zo goed . . .

„We zullen bidden, kinderen,” zegt juf.

Marja knijpt haar ogen stijf dicht. Nee, ze doet ze nu niet een klein spleetje open. Ze móet wel luisteren, heel goed luisteren naar wat juf zegt in haar gebed.

„We zijn U zo heel erg dankbaar, Heer, dat U onze Marja weer bij ons hebt teruggebracht en dat U haar gespaard hebt voor dat vreselijke ongeluk.”

Marja luistert heel goed, ja. Ze bidt echt méé. En ze is de Here Jezus ook echt dankbaar dat Hij zo goed voor haar heeft gezorgd. Maar waar ze Hem ook zo heel, héél erg dankbaar voor is . . . Dat is dat alles nu goed, helemaal goed is tussen haar en dat leuke, bruine kind . . .

INHOUD

1. Dat rare, bruine kind... 5
2. Net goed! 12
3. Als dat kind niet had geroepen... 18
4. Een vreemde verjaardag 24
5. Dat leuke, bruine kind... 33